

“Mümtaz Yener Retrospektif” ile 70. Sanat Yılına Kutluyor...

Kâzım Taşkent Sanat Galerisi

6 Ocak - 9 Şubat 2006

Yapı Kredi Kazım Taşkent Sanat Galerisi, Mümtaz Yener’in yağlıboya ve desen çalışmalarından oluşan retrospektif sergisine ev sahipliği yapıyor. İstanbul Devlet Güzel Sanatlar Akademisine girdiği yıldan itibaren sanat yaşamı süren Yener’in tüm dönemlerinden eserlerinin yer aldığı sergide 65 yağlıboya, 65 deseni sergileniyor.

1918 yılında, İstanbul’da doğan Mümtaz Yener, 1935’te girdiği İstanbul Devlet Güzel Sanatlar Akademisi’nde Nazmi Ziya, İbrahim Çallı ve Léopold Lévy atölyelerinde sekiz yıl boyunca eğitim görür. 1940 yılında, Prof. Léopold Lévy Atölyesi’nden öğrencilerin İstanbul Devlet Güzel Sanatlar Akademisi salonlarında açtığı karma sergide Bir Kadın Portresi adlı yağlıboya resmiyle başarı ödülünü alır. Dönem arkadaşlarıyla 1940 yılında kurduğu ve Türk Sanatı’nda bir döneme damgasını vurmuş olan “Yeniler Grubu”nun toplumsal gerçekçi çizgisinden ödün vermeyen ender sanatçılardandır. 10 Mayıs 1941 tarihinde Yeniler Grubu’nun Basın Birliği binasında gerçekleştirdiği ilk sergi, gerçek bir balıkçı tarafından açılışı yapılan Liman Sergisi’dir; Mümtaz Yener bu sergiye Tamirat Fabrikası, Ajans Haberleri ve Balıkçı Portresi adlı üç yapıtı ile katılır. Yeniler Grubu’nun toplumsal konuları işleyen bu sergileri 1950’lere dek sürer. Resim çalışmalarının yanı sıra, 1950-60 yılları arasında afiş, grafik, karikatür ve sinema dallarında çalışan sanatçı dekoratörlük, sanat yönetmenliği, rejisi, senaryo yazarlığı (Atlas Film) yapmış, Papatya (Ergenekon Film, 1957) ve Binnaz (Atlas Film, 1959) adlı iki de film yönetmiştir. 1960’lı yıllarda tuvallerine insanların ve makinaların yanısıra, karıncalar girmeye başlar. Uzun sanat yaşamı içinde toplumsal konular hep resimlerinin ana teması olur. Ayrıntıcı üslubu ile usta işi figüratif yapıtlarında hep kalabalıkları işler. Karıncaların yaşamındaki toplumsallık da sanatçıyı, bu yaratıkları resmettiği bir metafora yöneltir. Toplumsal yapının temelini dayanan çok figürlü çalışmaları Neo-klasik bir üslupta gelişir. Makinalara ve karıncalara yönelişte de bu felsefe saklıdır. İnsan makinaya hükmedebiliyorsa, onu yeniden yaratabiliyor demektir. İnsan, makina ve karınca sanatçının renk ve şekil anlayışında çağdaş bir estetik yapı oluşturur. Çalışmalarını bugün de aynı konular çerçevesinde sürdür

“Akademi yıllarından, 1940’larda Yeniler Grubu’nu kurarak açtığımız “Liman Sergisi”nden bu yana insan kalabalıklarına heyecanla yönelişim çok figürlü kompozisyonlar üzerinde çalışmak zevkini verdi bana. Bu çok çetin bir yoldu. Bir yapıtı sonuçlandırmak için uzun bir süre çalışmak gerekiyordu. Çoğalan insanları birlikte görüyor, onların beraberce düşündüklerini bir araya gelerek büyük işler yaptıklarını ve yaşam kavgasını toplu olarak sürdürdüklerini fark ediyor, ortaya çıkan şiirsel görüntüyü tuvallerime aktarmaya çalışıyordum. Bireylerin aralarındaki mesafeyi yok edercesine yan yana gelişleri büyük bir güç kavramı simgeliyordu. Bugüne kadar yapıtlarımın teması bu olmuştur ve devam edecektir. Fırın, Dolmuş Motoru, Yağmur Altında, Okuyan Makinacılar, Makinacıların Şöleni gibi yapıtlarım bu çalışmalarıma örnek sayılabilir.”

Mümtaz Yener